

Asia: VN/16660/2020

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi avoimen datan direktiivin täytäntöönpanoa koskevasta lainsäädännöstä

Tiedonhallintalain ja julkisuuslain muutokset

Onko ehdotuksella vaikutuksia, joita ei ole vielä tunnistettu, erityisesti lakien soveltamisalassa oleviin organisaatioihin? Millaisista vaikutuksista on kyse tai miten niitä olisi mahdollista arvioida tarkemmin?

Ei tunnistettu.

Ehdotuksessa ja direktiivissä ei velloiteta rajapintojen, jotka olisivat nimenomaan avoimia, käyttöön. Mitä mieltä olette väitteestä, että viranomaiset oman harkintansa mukaan käyttäisivät avoimia rajapintoja joka tapauksessa silloin, kun se on tarkoituksenmukaista?

Käsityksemme mukaan viranomaiset joka tapauksessa pyrkivät avointen rajapintojen käyttöön.

Onko ehdotettujen muutosten johdosta tarpeen muuttaa myös jotain erityislainsäädäntöä, jota ei esitysluonnoksessa ole tunnistettu?

Ei tunnistettu.

Laki eräiden julkisten yritysten tietojen uudelleenkäytöstä

Kommentit laista eräiden julkisten yritysten tietojen uudelleenkäytöstä kokonaisuutena.

Ei tunnistettu vaikutuksia toimialalla.

Millaisiin yrityksiin toimialallanne tai alueellanne ehdotettu laki tulisi sovellettavaksi?

Ei tunnistettu vaikutuksia toimialalla.

Tunnistatteko julkisia yrityksiä koskevaa sääntelyä, jota olisi ehdotetun lain johdosta muutettava tai joka on sen kanssa ristiriidassa?

Ei tunnistettu vaikutuksia toimialalla.

Onko tiedossanne sääntelyä, joka velvoittaa ehdotetun lain soveltamisalassa olevia julkisia yrityksiä antamaan niiden hallussa olevia asiakirjoja uudelleenkäytettäväksi?

Ei ole tiedossa.

Onko tiedossanne sääntelyä, joka velvoittaa ehdotetun lain soveltamisalassa olevia julkisia yrityksiä julkaisemaan tai julkistamaan niiden hallussa olevia asiakirjoja, mutta jonka tosiasiallisena tarkoituksena tai vaikutuksena on tietojen uudelleenkäyttö kaupallisiin tai muihin tarkoituksiin?

Ei ole tiedossa.

Onko ehdotetun lain soveltamisalassa oleviin yrityksiin tai muihin toimijoihin sellaisia vaikutuksia, joita ei ole tunnistettu? Millaisista vaikutuksista on kyse tai miten niitä olisi mahdollista arvioida tarkemmin?

Ei tunnistettu vaikutuksia toimialalla.

Onko asiakirjojen uudelleenkäytön salliminen ominaista tai olennaista jonkin ehdotetun lain soveltamisalassa olevan julkisen yrityksen liiketoiminnalle?

Ei ole tiedossa.

Laki julkisin varoin tuotettujen tutkimusaineistojen uudelleenkäytöstä

Kommentit laista julkisin varoin tuotettujen tutkimusaineistojen uudelleenkäytöstä kokonaisuutena.

-

Onko ehdotuksella vaikutuksia tutkimusaineistoja tuottaviin tai julkaiseviin tahoihin, joita ei vielä ole tunnistettu? Millaisista vaikutuksista on kyse tai miten niitä olisi mahdollista arvioida tarkemmin?

-

Onko olemassa riskiä siitä, että tutkimusaineistoja ei enää asetettaisi julkisesti saataville sen vuoksi, että ehdotettu laki tulisi niihin julkaisun johdosta sovellettavaksi?

-

Missä laajuudessa tutkimusaineistojen maksutonta saatavuutta edellytetään jo nykyään osana julkista tutkimusrahoitusta?

-

Tunnistatteko tutkimusaineistoja, niiden tuottamista tai hyödyntämistä koskevaa sääntelyä, jota olisi ehdotetun lain johdosta muutettava tai joka on ehdotetun sääntelyn kanssa ristiriidassa?

-

Arvokkaat tietoaineistot

Onko toimialallanne tai toiminnassanne tunnistettu tietoaineistoja, jotka mahdollisesti tai todennäköisesti tultaisiin komission toimesta säätämään arvokkaiksi tietoaineistoiksi?

-

Onko toimialallanne tai toiminnassanne varauduttu arvokkaiden tietoaineistojen sääntelystä johtuviin vaikutuksiin? Miten kuvailisitte vaikutuksia ja niihin varautumista? Antakaa mahdollisuuksien mukaan myös euro- tai lukumääräarvioita.

Yleiset kommentit

Yleiset kommentit hallituksen esityksen luonnoksesta ja ehdotetun sääntelyn vaikutuksista kokonaisuudessaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on osallistunut lainsäädännön valmistelutyöhön. Tässä yhteydessä ministeriö esittää vain joitakin yksityiskohtaisia huomioita koulutuksen toimialan näkökulmasta.

Tiedonhallintalain muutokset

- 24 a § 1. kohta: ”Tiedon on pyynnöstä oltava saatavilla teknisten rajapintojen avulla, heti tiedon keräämisen jälkeen ja tarvittaessa useana kerralla ladattavana tiedostona, jos: 1) tiedon saajalla on siihen erikseen laissa säädetty tiedonsaantioikeus ja oikeus käsitellä näitä tietoja”.

Kommentti: Voiko oikeus syntyä julkisuuslain nojalla? Tätä voisi selventää yksityiskohtaisissa perusteluissa.

- 24 a §: 3) tieto päivittyy tiheästi tai reaaliaikaisesti; ja 4) tieto on sisällöltään muuttuvaa tai nopeasti vanhenevaa”

Kommentti: Perusteluista ei ilmene, miten nämä eroavat toisistaan?

- 24 a §:

Kommentti: Perusteluissa voisi avata pitemmälle, mikä olisi tämän pykälän suhde lain 22 §:n pääsääntöön rajapintaluovutuksista viranomaisten välillä. Tarkoittaisiko tämä sitä, että rajapintojen rakentaminen lisääntyy, kun kyseessä ei tarvitsisi enää olla toistuvaluonteinen tietotarve? Toisaalta hillitsisikö tätä se, että rajapintojen rakentamisesta saa edelleen laskuttaa?

- 24 a §:

Kommentti: Perusteluissa voisi selostaa, sovellettaisiinko pykälää yksittäisiin tietoihin vai koskisiko tämä vain laajempaa tietojoukkoa. Miten toimittaisiin tapauksissa, joissa laajempi tietojoukko ei täytä 24 a §:n vaatimuksia, mutta yksittäinen tähän tietojoukkoon kuuluva päivittyvä tieto täyttää ehdot - esimerkiksi rajapinta velvoitettaisiin rakentamaan henkilötietoa sisältävän tietojoukon niille tiedoille, jotka eivät ole henkilötietoa.

- 24 b § 2 momentti:

Kommentti: Perusteluista ei käy selkeästi ilmi, miksi tässä mahdollistetaan sekä rajapinta että ladattava tiedosto.

- Arvokkaat aineistot:

Kommentti: Arvokkaiden aineistojen osalta vaikutuksia on vaikea arvioida tarkemman määritelmän puuttuessa.

Koskimies Kalervo
Opetus- ja kulttuuriministeriö